

DELEGAT
DER DEUTSCHEN BISCHOFSKONFERENZ
FÜR DIE UNGARISCHSPRACHIGE
SEELSORGE IN DEUTSCHLAND
Landwehrstraße 66 D-80336 München

Tel.: 0049-89/532 82 88
Del: 0049-89/530 96 27
Fax: 0049-89/532 82 45
E-mail: ung.delegat@gmx.de

20. 11. 2008/Cs-Pk3

**Az MKPK külföldi magyar lelkipásztori szolgálat ellátásával megbízott püspökének
3. körlevele a külföldön élő magyar, illetve magyarul beszélő Hívekhez és
Lelkipásztorokhoz, 2008. karácsonyán**

Főtisztelendő Paptestvérek!
Kedves Magyar Testvéreim!

A béke evangéliumát hirdetjük

Napjainkban a külföldi magyar egyházi közösségek jelentős átalakuláson mennek át. - Változik összetételük: a régi emigránsok, menekültek, száműzöttek helyét átveszik az újak, a migránsok, a vándorlók, az útonlévők, a munkát keresők, a tanulók, a külföldön szerencsét próbáló és letelepedő honfitársak, hazánk és az egész Kárpát-medence területéről. Életük, tapasztalatuk, múltjuk, nemzeti és vallási tudatuk eltér az egykori elődökétől: A korábbinál nagyobb lett a fluktuáció a közösségekben, és közülük egyesek elnéptelenednek. - Ugyanakkor változik a papság összetétele is: a külföldi magyar papok kiöregednek, számuk csökken. Helyükbe néha újak jönnek, új lehetőségekkel, sajátos lelkipásztori hozzáállással, elképzelésekkel és személyes igényekkel. Más a szolgálatuk, mások egzisztenciális és lelkipásztori körülményeik. - A politikai emigráció elhalásával, a külföldi hívek elsősorban lelki igényeik kielégítését várják papjaiktól. - Ugyanakkor a helyi, befogadó egyházak helyzete, életkörülménye, célja, külföldiekhez való hozzáállása is új kihívások elé állítja a létszámában csökkenő és helyenként kiöregedő külföldi magyarokat, híveket és papokat, egész lelkipásztori szolgálatunkat. - A globalizáció, Európa és az egész világ egységesülése, a határok leomlása, a hatalmas méretű turizmus, a modern technikai eszközök lehetőségei (repülő, televízió, internet, mobil, stb), ugyancsak meghatározzák a külföldi magyar lelkipásztori szolgálatot, amely egyre nagyobb gondot jelent. - Ezek a felismerések arra ösztönöznek, hogy napjaink migrációs jelenségét magyar vonatkozásban is kihívásnak, 'az idők nagyon fontos jelének' tekintsük, amelyet aztán felismerve, keresztény hivatásunk, földi boldogulásunk és örök üdvösségünk szempontjából is értékelnünk kell, hiszen Isten a mai események által is szövögeti az üdvösség tervét, amíg teljesen helyreállítja a világmindenséget Krisztusban (vö. Ef 1, 10). Az "exodusra" kényszerített, vagy arra vállalkozó, külföldi magyarok mindenesetre komoly szerepet játszhatnak a megújult emberiség létrehozásában és a béke evangéliumának hirdetésében, és így sorsuk is új értelmet nyer (vö. EMCC 12-14).

Korunkban a hatalmas méreteket öltő migráció valóban nagy kihívást jelent: egyfelől komoly konfliktus-helyzeteket teremthet, másfelől hozzájárulhat az egyház küldetésének mélyebb megértéséhez. A túlzott nacionalizmus és az emberi gyűlölködések helyett, elősegítheti a párbeszédet a kultúrák között a szeretet és béke civilizációjának érdekében, amint ezt II. János Pál pápa megfogalmazta, majd kiegészítőleg hozzátette:

"A bevándorlás által hozott javak révén sok civilizáció gazdagodott és fejlődött. Más esetekben, jóllehet nem integrálódott az őslakosok és a bevándorlók kulturális különbözősége, de a személyek tiszteletben tartásának kölcsönös gyakorlata és a különböző szokások elfogadása, illetve tolerálása által mégis bizonyították az együttélés képességét" (II. János Pál pápa, Üzenet a Béke Világnapjára, 2001).

1) Ezért egy jövőbe tekintő külföldi magyar lelkipásztori szolgálat, miközben elkötelezett módon síkra száll a külföldi magyarok etnikai, kulturális, nyelvi, vallási örökségének védelmében és szembe száll hívei egyszerű, pusztán asszimilációjával a helybéli kultúrába, fel kell ismerje, és el kell fogadja, hogy a legkülönbözőbb népek, kultúrák, nyelvek képviselői az emberiség egyetlen nagy családját képezik. Az egyház hivatásához mindenképpen hozzátartozik, hogy még a többfelé tapasztalható széthúzás és ellenségeskedés ellenére is, azt keresse a népek között, ami bennük közös és összeköti őket. Ezért a keresztények nagy családjában mi, magyarok sem feledkezhetünk meg arról, hogy minden különbözősége és szétszakítottsága ellenére, az emberiség egyetlen nagy családot alkot, az egyházban mind testvérek vagyunk, sohasem lehetünk idegenek egymás számára, még akkor sem, ha más nyelven beszélünk; hiszen az egyházban nincsenek külföldiek, és ez még akkor is így van, ha jól tudjuk, hogy ez a megállapítás sokfelé nem kijelentő, hanem felszólító mondatként értendő.

Nekünk, külföldön élő magyar keresztényeknek nemes feladatunk, hogy hirdessük és ápoljuk létünk vallásos dimenzióját, azt a nagy titkot, amelyet magunkban: hordunk, és amelyet mi, keresztények általában Istennek hívunk, akinek mind fiai vagyunk, Krisztusban pedig egymásnak testvérei. A népek apostolához, Szent Pálhoz hasonlóan, - idén emlékezünk születésének 2000. évfordulójára -, hirdetnünk kell Istengyermekségünk nagy titkát. Az Aeropaguszon mondott beszédében, Athénban, amely akkoriban a népek találkozásának nagy színtere volt, és ahol az athéniak engedve a bennük rejlő vágyakozásoknak, oltárt állítottak az ismeretlen istennek, Pál apostol különösen kiemeli: "Én azt hirdetem nektek, akit ti ismeretlenül tiszteltetek. (...) Ő ad mindennek életet, levegőt és mindent. Ő telepítette be az egy őstől származó emberiséggel az egész földet. Ő határozta meg ittlakásuk idejét és határát. S mindezt azért, hogy keressék az Istent, hogy szinte kitapogassák és megtalálják, hiszen nincs messze egyiküktől sem. Mert benne élünk, mozgunk és vagyunk, ahogy költőitek is mondják: 'Mi is az ő nemzetségéből valók vagyunk'" (ApCsel 17, 23-28). A Galatáknak írt levélben ugyancsak Istenfiúságunkra, az emberi nem egységére, testvériségünkre, és keresztény hivatásunkra emlékeztet: "Hiszen az Isten fiai vagytok a Jézus Krisztusba vetett hitben. Mert mindannyian, akik megkeresztelkedtetek Krisztusban, Krisztust öltöttétek magatokra. Nincs többé zsidó vagy görög, rabszolga vagy szabad, férfi vagy nő, mert mindannyian egyé lettetek Krisztus Jézusban" (Gal 3, 26-28). Jézus Krisztus által mind Isten képmását hordjuk magunkon, Isten öböne egyformán elfogadott minket, fiatalokat és öregeket, esendőket és gyengéket, szegényeket és gazdagokat, külföldön élő idegeneket és őslakosokat. Istenfiúságunk emberi méltóságunk alapja, ami Isten fiaihoz méltó életre kötelez. (Noblesse oblige!) Az istenes élethez hozzátartozik, hogy a magyarság vonatkozásában is síkra szálljunk az emberi jogokért, minden ember jogáért, az igazságosságért és az ember méltóságáért, hiszen "az igazságosság békét terem" (Iz 31,17; vö. GS 78). Az ember idegenben is meg

kell találja hazáját a hitben. A globalizálódó világban különösen nagy szükség van olyan szabályok fogantatására és védelmére, amelyek egyformán biztosítják minden ember számára a világ javaiban való részesedést, a jó létet, ha úgy tetszik, az ún. "szociális piacgazdaság" vívmányaiban való részesedést, ami persze már önmagában is a világékét szolgálja.

2) Külföldi magyar lelkipásztori szolgálatunk másik nagy hivatása: a béke evangéliumának hirdetése. Keresztény hivatásunkhoz hozzátartozik, hogy a béke szolgálatában álljunk. Aki Jézus szellemében hittel tekint embertársára, az felismeri benne Isten képmását és saját testvérét. Ezért nem élhetünk csupán egymás mellett, nem egyszer közömbös, idegen vagy éppen ellenséges módon egymás iránt, hiszen mi mind egy közösségben, együttesen és egymásért vagyunk Isten soknyelvű, sokszínű, mégis egyetlen egyháza és népe. Ilyen értelemben az egyház az integráció mintaképe, jele, eszköze kell legyen, mivel katolikus, egyetemes, egész világra kiterjedő, nemzetközi, magába ölel minden népet és nemzetet. Ha az egyházban elfogadjuk mások különbözőségét, és készek vagyunk tanulni egymástól, akkor részesülünk a hit sokszínű egységének nagy gazdagságából. Isten dicsővé teszi a népet, amely közel van hozzá. Az idegen nyelvű egyházi közösségek, a mi külföldi magyar lelkipásztori szolgálatunk nagy előnye és egyben nagy esélye az, hogy az egység, a szeretet, a béke jelévé és eszközévé válhatunk szerte a világon (vö. EMCC 17-18), hiszen "az egyház (...) Krisztusban mintegy szakramentuma, vagyis jele és eszköze az Istennel való bensőséges egyesülésnek és az egész emberiség egységének" (LG 1).

3) Egzisztenciális vonatkozásban ez azt jelenti, hogy el kell sajátítanunk Isten fiainak közös nyelvét, meg kell tanuljuk, és beszélnünk kell Isten országának nyelvét, a "szívek nyelvét", a "szeretet nyelvét", míg végül is értjük egymást és szót értünk. Nagyon fontos, hogy az együtt élő, különböző kultúrához tartozó és különböző nyelven beszélő emberek megtanulják egymás nyelvét, de ennél még fontosabb, hogy szót értsenek, békében és egyetértésben éljenek, s ez már több mint filológia! Hiszen gyakran előfordul, hogy még az azonos nyelvet beszélő emberek sem értik egymást, kerülnek és gyűlölik egymást, ahelyett, hogy jó testvérként odafigyelnének egymásra, segítenek és szeretnék embertársaikat. Egymás megértésében mindig döntő fontosságú kérdés, hogy készek vagyunk-e megtanulni és beszélni a szívek nyelvét, a szeretet nyelvét, amelyet mindenki ért. S ez teológia! Lukács evangélista írja az első pünkösdről szóló tudósításában: "Amikor ez a zúgás támadt, nagy tömeg verődött össze. Nagy volt a megdöbbenés, mert mindenki a saját nyelvén hallotta, amit beszéltek" (ApCsel 2, 6). A világ minden tájáról összesereglett emberek befogadták a Szentlelket, a Szeretet Lelkét – az isteni Gyermeket, mondjuk Karácsony táján -, és ezért egy volt szívük-lelkük, megszületett a pünkösdi egyház. "A pünkösdi egység ugyanis nem szünteti meg a különböző nyelveket és kultúrákat, hanem elismeri azok identitását és a bennük működő egyetemes szeretet által, nyitottá teszi azokat mások felé" (EMCC 37).

A külföldi magyar egyházközségek, lelkészcsoporthoz, missziók nagy lehetősége, hogy a béke evangéliumának otthonává, a népek közötti kiegyezés és megbékélés hasznos talajává,

"biotóp" fává váljanak, a népek közötti béke és testvériség melegágyává, vonzó színpadává és szentélyévé legyenek, e rivalitásoktól, feszültségektől, konfliktusoktól gyötört globalizált világban. Így a külföldi magyarság életútja valóban az örök hivatás élő jelévé, eszközévé, és annak a reménynek állandó impulzusává válhat, amely rámutat az e világon túli jövőre és meggyorsítja a világ átalakítását szeretetben.

*

Befejezésül megköszönöm a jó Istennek, hogy az elmúlt évben, Európán kívül, az Egyesült Államokban, Kanadában és Ausztráliában is sok magyar közösségben hirdethettem a krisztusi evangéliumot, népünk összetartozását, egyetemes és nemzeti értékeink, édes anyanyelvünk és kultúránk, magyarságunk és kereszténységünk megbecsülését. Köszönöm a külföldön élő magyar Testvérek, Lelkipásztorok és Hívek minden nemes fáradozását kereszténységünk és magyarságunk szolgálatában. Köszönöm irántam tanúsított szeretetüket, Isten fizesse meg minden nagylelkűségüket és figyelmüket.

Végezetül kívánok Mindenkinek buzgó imában, hitbeli megerősödésben, testvéri szeretetben eltöltött bensőséges, adventi szent időt, aztán kegyelmekben gazdag, szép, békés karácsonyi ünnepeket és sikeres, boldog új évet!

Mindezek után pedig, Nagyasszonyunk, a Boldogságos Szűz Mária, Szent István királyunk és az összes Magyar Szentek közbenjárására, áldjon meg benneteket a mindenható Isten: az Atya, a Fiú és a Szentlélek.

München, 2008. november 30., Advent első vasárnapján.

Dr. Cserháti Ferenc c. centurialispüspök,
külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott
esztergom-budapesti segédpüspök